

Nagy részvét mellett eltemették dr. Biedl Samut

(A Délmagyarország munkatársától.) Szerdán délben temették el általános nagy részvét mellett dr. Biedl Samu fűrészgárost, a szegedi közélet szókimondó, bátor és puritán életű harcosát, a szegedi zsidó hitközség elnökét, akinek váratlan halála mély megdöbbenést keltett Szeged egész társadalmában.

Dr. Biedl Samu egyszerű koporsóját a zsidó templom előcsarnokában ravatalozták fel. A hatalmas előcsarnokot csaknem teljesen elborította

a koszorúk

és a csokrok rengetege. A koporsón hatalmas mimóza-csokor, az özvegyé, a Szegedi Nőegylet óriási mimózából és ibolyából összeállított koszorúja. A koporsó mellett élő pálmából, tulipánból és babérból szőtt koszorú, széles nemzeti színű selyemszallagján a felirással: „Erdemeidet sohasem feledjük — a Polgári Szabadság Pártja”. Mellette fekete-szalagos koszorú, Rassay Károly küldte a ravatalra. Aztán a gyerekek, az unokák, a rokonok, a barátok, az intézmények és az egyesületek koszorúinak hatalmas tömege. A gyár tisztviselői piros székfűkkel díszített koszorút helyeztek az elhunyt főnök koporsójára.

A gyászszertartást pontosan

tizenkét órára

tűzték ki, de félegy is elmúlt már, amikor felcsendültek a gyászenek első akkordjai a templomban. A késedelemnek az volt az oka, hogy a gyászba borult család mindenképen meg akarta várni a temetéssel az elhunyt fiának, Biedl Endrének hazatérését. Biedl Endre Olaszországban tartózkodott, amikor édesapja váratlanul meghalt. Rádiogram útján értesítették. Azonnal megszakította útját, partra szállt az első kikötőben, Budapestre szerdán kora délelőtt érkezett meg. Pesten autóba szállt, de kocsija Kecskeméten defektust kapott. Így történt, hogy a mélyen le-sújtott fiu csak félegy óra előtt néhány perccel érkezett meg Szegedre édesapja koporsójához.

A gyászoló közönség csaknem zsúfolásig megtöltötte a templom hatalmas hajóját és széles karzatait. A templom előtt diszgyenruhás lovas- és gyalogos rendőrök álltak díszőrséget, a templomba pedig egymásután érkeztek meg

a város társadalmának vezetői.

Dr. vitéz Imecs György főispán, dr. Pálffy József polgármester, dr. Tóth Béla polgármesterhelyettes, dr. vitéz Szabó Géza és dr. Pálffy György tanácsnokok, dr. Buócz Béla főkapitányhelyettes, Rainer Ferenc az iparkamara és az ipartestület elnöke, dr. Tonelli Sándor főtitkár, Kozma Ferenc a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár és Grosz Marcel a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank vezérigazgatója, Keller Mihály, a gyufagyár igazgatója, dr. Szekerke Lajos tb. főügyész és még igen sokan a város közigazgatási, politikai és társadalmi életének vezetői közül. Megérkezett a temetésre dr. Bródy Ernő országgyűlési képviselő és Dési Géza felsőházi tag is.

Félegy után néhány perccel vonult be a templomba a mély gyászba borult család. Biedl Samu özvegyét Endre fia támogatta, aki néhány perccel előbb érkezett meg Szegedre.

A háttérben halkán felzendült az énekhar-gyászdala, majd Löw Immanuel főrabbi mondott költői

gyászbeszédet.

Megilletődött hangon emlékezett meg dr. Biedl Samuról, méltatta emberi kiválóságait.

— A jogász világos fogalmazási képessége egyesült benne — mondotta — a gyáros gyakorlati érzékével. A megfontoltság, az elemző képesség, a

komoly célkitűzés és a szabatos végrehajtás jellemezte. Amikor hazatért a háború szörnyűségéből, idehaza tovább harcolt megsemmisített hazája érdekében.

Ezután arról emlékezett az ősz főpap, hogy Biedl Samu milyen hűséges fia volt egyházának, tiszta példaképe a hitét, városát, hazáját szerető magyar zsidónak.

— Mindig érdeklődött a szellemi haladás iránt — mondotta tovább —, tudását mindvégig fokozta, lépést tartott az irodalom, a művelődés fejlődésével.

Ezután célozva az 1920-as évek megdöbbentő eseményére, ezeket mondotta Löw Immanuel:

— A tanítványból barát lett és a meghurcolás idején helyt állt a fogoly mellett aztán díszes közjogi állást harcolt ki számára, elégtételül.

Végül példás házasságról és arról a szeretetről beszélt, amellyel az elhunyt a családján függött.

Az ősz főpap utolsó szavai zokogásba haltak.

A megindító gyászbeszéd után néhány hat-gyászkakkord hangzott föl, ezzel véget ért a szertartás templomi része.

A koporsót a templom előcsarnokában álló ravatalról az egyházközség előjáróságának tagjai emelték föl és vállukon vitték az egyszerű gyászkocsiba. Közben a koszorúkat is kocsikra rakták és lassan

megindult a gyászmenet

a diszgyenruhás rendőrök sorfala között a temető felé. A menetet két lovasrendőr nyitotta meg, utánuk a fűrészgár munkásai vonultak zászlóik alatt. A gyászkocsi után a hitközség előjárósága, aztán a gyászoló család tagjai, akik gyalog kísérték halottjukat egészen a temetőig. A Nagykörut és a Kálvária-ut kereszteződésénél néhány percre megállt a gyászmenet. Az egyházi énekhar rövid gyászdalt énekelt, bucsúztatta a halottat.

Óriási tömeg kísért ki Biedl Samu koporsóját

a temetőbe.

A koporsó fölött elsőnek

dr. Pap Róbert,

az ügyvédi kamara alelnöke bucsúztatta el a szegedi zsidó hitközség nevében. Többek között ezeket mondotta:

— Husz év óta ez az első eset, hogy az elnök nincs itt, amikor bajban vagyunk, amikor bátorításra, segítségre van szükségünk, — mondotta. Még itt van, de nem nyílnak már szóra az ajkai, nem hallhatjuk az ő erőteljes, bátorító szavait, nem érezhetjük azt a megnyugvást, amit jelenlétével oly sokszor szerzett nekünk. Szellemi és gazdasági viharok hullámai között biztos kézzel vezette és fentartotta hajónkat és önfeláldozó munkával megvédelmezte az ostromló áradattól.

— Biedl Samu — folytatta — ez a magános, óriás tölgy nem száradhatott ki lassu korhadással, hanem erejének, virágzásának nagyszerűségében, teljes méltóságában egy pillanat alatt dőlhetett csak le. Mit veszítettünk e megrendítő pillanattal, minő értékeinket temette estében maga alá, nem tudjuk bánatunk ez óráiban még fel-fogni.

— Annyi bizonyos, hogy végtelenül értett ahhoz, hogyan lehet mások bajával önmagának gondot okozni. A felekezettünkkel szemben érvényesülő politikai áramlattal fölvette a harcot és önértékes magartásával, férfias kiállásával bátorságot öntött a lelkekben és ezzel sikerült a szegedi zsidóságot a veszedelem napjaiban is az utolsó emberig együtt tartani hitében és hazaszeretetében.

— Gyors volt az elhatározásban, határozott a végrehajtásban, erős az akadályok leküzdésében. Meggyőződésében alkat nem ismert és álláspontját sohasem revidálta. Munkában és áldozatkészségben mintképpül szolgált. Áldozatos munka, áldozatos béke forrasztották szilárd egységbe hitközségünket, melynek ő volt egyik legerősebb tartó oszlopa.

Itt nyugszik, aki szinte állva fogadta a halált, az nem siránkozó, elesett, hanem munkára, szenvedésre és áldozatra képes magyar zsidóságot akart nevelni és hátra-

TAVASZI HARISNYAKÜLÖNLEGESSÉGEK

Erős szálú hibállan	P 1.68
Fátyol harisnya kishibás	P 2.00
Leheletvékony, kristálytiszt	P 2.90
Hernyóselyem kishibás	P 3.90

LAMPEL és HEGYI cégnél
Tisza Lajos-körút.

hagyni. Az 8 két évtizedes áldozatos munkája enyészne el nyomtalanul, ha nem értenék meg az ő vezetésének szellemét, amely hithű, erős magyar zsidóságot akart. Biedl Samu, elnökünk és barátunk, bucsúzzunk Tőled, földi alakodat nem látjuk többé, de szellemedet híven megőrizzük.

Szántó Jenő, az Országos Izraelita Iroda elnökhelyettese lépett ezután a koporsóhoz és felolvasta a betegen fekvő Stern Samunak, az Iroda országos elnökének megindító bucsusorait az elhunytához.

Dr. Dési Géza,

felsőházi tag, a budapesti izraelita hitközség nevében bucsúzott el Biedl Samutól.

— Itt, a trianoni határon bucsúzzom tőled — mondotta többek között —, amikor a külső és a belső trianonok annyira megnehezítik az életet, a koporsód mellett teszünk hitvallást arról, hogy rendületlenül bizunk a magyar jövőben.

Grosz Marcel,

a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank vezérigazgatója mint a pénzügyi alelnökét bucsúztatta el Biedl Samut.

— Több, mint két évtizede annak, hogy intézetünk igazgatóságába lépett — mondotta —, hogy részvételével új korszakot nyisson bankunk életében. Mintha a sors úgy irányította volna, hogy a gazdasági viszonyokban bekövetkezett gondterhes időkben legyen nekünk egy Biedl Samunk, aki komoly időkben, — amikor kevés ember bírta idegekkel —, tettel és taáncsal és az ő egészséges optimizmusával támogasson bennünket. Voltak idők, amikor neki is gondjai voltak. De önértékes, kemény ember volt, aki gondjait senki-vel meg nem osztotta és senki részvétét igéybe nem vette. Még akkor is támogatott, bátorított bennünket, amikor talán minden más embernek az ő helyében bátorításra lett volna szüksége.

— Mint szilárd tölgy állta a vihart mindazok rajongó csodálata közben, akik érte aggódtak. Az utóbbi időben mégis úgy látszott, valami emésztte a büszke tölgy gyökereit. Aztán most egyszerre jött a vihar, amely erősebb volt az ő vasakarátánál, — kitépte a mi talajunkból és visszaadta őt az édes anyaföldnek.

Ezután

dr. Bródy Ernő,

országgyűlési képviselő mondott bucsúztató beszédet a Polgári Szabadság Pártja és a párt vezére, a külföldön tartózkodó Rassay Károly nevében. Méltatta az elhunyt egyéni és emberi kiválóságait.

— Nagyon közel volt a szívünkhöz — mondotta — rendkívüli képességeivel, kiemelkedő férfiúi egyenességével és törhetetlen gerincével. Nála a szív, az ész és a jellem tökéletes harmóniában egyesült. Nem volt soha fal mellett sompolygó óvatos diplomata, verekedő harcos volt. Az önértékes polgár szobrát róla lehetne megmintázni.

Beregi Miklós, az Ófa igazgatója a fűrészgárosok, dr. Bodnár Géza az elárvult baráti kör nevében mondott rövid bucsúztatót, az elhunyt vállalatának egyik tisztviselője a tisztviselők és egyik munkása a munkások megilletődött bucsuját tolmácsolta, végül Frenkel Jenő rabbi mondott imát a koporsó fölött.

Dr. Biedl Samu koporsóját ezután lebocsájtották a sírgödörbe és ezzel a szomorú szertartás véget ért.

A részvét

Vitéz dr. Shvoy Kálmán ny. altábornagy, országgyűlési képviselő Budapestről a következő